

**MJP Primair en Speciaal
Onderwijs
2007-2016
Gemeente Breda**

Steller: A. Keita (Penta Rho), Directie Stadsbedrijven

Datum : eindversie 14 november 2007 (na bespreking PO Kamer op 12-11-07)

Inhoud

1. Samenvatting	4
2. Inleiding	7
2.1 Van meerjaren- naar tienjarenplan	7
2.2 Relatie begroting, verordening en HPO	9
2.3 Buitenschoolse opvang	11
2.4 Aanpak en proces	11
2.5 Leeswijzer	11
3. Ambities	13
3.1 Scenario's	13
3.2 Ambities gebouw	13
3.3 Ambities in de wijk	14
3.4 Ruimte voor ambitie in dit MJP	16
4. Basisbestand	18
4.1 Prognose	18
4.2 Vastgoeddossier	18
5. Buitenschoolse opvang	20
5.1 Wat is buitenschoolse opvang?	20
5.2 Veranderende wetgeving	20
5.3 Wat zijn de ruimtelijke gevolgen van BSO in en bij scholen?	20
5.4 Positie van de gemeente	21
6. Meerjarenplan en -investeringsplan	22
6.1 Financiën	22
6.2 Maatregelen	23
6.3 Risico budget	23
7. Bijlage 1 Afkortingenlijst	25
8. Bijlage 2 Leden projectgroep MJP	26
9. Bijlage 3 Prognoses 2005 en 2007	27
10. Bijlage 4 Maatregelen MJP 2007-2016	31
11. Bijlage 5 Reactie schoolbesturen	34

1. Samenvatting

Dit meerjarenplan brengt de ambities inzake onderwijshuisvesting voor de periode 2007 tot en met 2016 in beeld. Benodigde maatregelen zijn opgenomen in het investeringsplan, passend binnen de beschikbare middelen.

Ten behoeve van dit meerjarenplan heeft het college een **kaderstellend budget** van € 20 miljoen¹ beschikbaar gesteld voor de periode 2007-2010. Dit budget was gebaseerd op scenario 2 (inclusief maatregelen voor onderwijskundige vernieuwingen, exclusief het risicobudget van € 8,5 miljoen) uit het Scenario MJP uit 2006.

In dit MJP is het uitgangspunt een **lange termijn planning** van 2007 tot en met 2016. Deze lange termijn planning is met name nodig om een realistische planning mogelijk te maken en de druk op de eerste vier jaren te verminderen. Alleen op deze wijze bleek het kaderstellend budget haalbaar. Voor de jaren 2011-2016 wordt uitgegaan van een vrijval van kapitaallasten van € 2,5 miljoen per jaar (totaal € 15 miljoen). Door maatregelen realistisch te plannen ontstaat er ook rust en ruimte voor onderzoek naar de mogelijkheden van samenwerking in wijken tussen schoolbesturen, gemeente, woningcorporaties, kinderopvang en andere maatschappelijke partners.

De **ambitie van dit MJP** is namelijk samenwerking en meervoudig en efficiënt ruimtegebruik in wijken. Deze ambitie is niet alleen betaalbaar vanuit de schaarse middelen voor onderwijshuisvesting. Onderwijshuisvesting is wel een belangrijke motor voor verandering, samen met de gemeentelijke plannen voor GWI en sociale infrastructuur, in 2008 vast te leggen in een maatschappelijke visie. Dit MJP geeft het startschot en de basis voor nader onderzoek naar kansen en haalbaarheid van vergaande samenwerking in de wijk. Deze ambitie wordt door de betrokken schoolbesturen volledig gedeeld.

Door de **bestuurlijke rolverdeling** tussen raad en college blijft dit MJP voldoende flexibel om de hierboven genoemde kansen jaarlijks te integreren in het investeringsplan. De raad stelt 4-jaarlijks een tien-jaren MJP en de Verordening onderwijshuisvesting vast. De eerste vier jaren uit het MJP zijn input voor de relevante jaren van de programbegroting. College en raad worden jaarlijks op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en voortgang middels de Monitor. Jaarlijks stelt het college het HPO vast (voor capaciteitsmaatregelen worden alleen de rechten vastgesteld, bedragen en planning 'landen' immers in het MJP) en de jaarschijf van de begroting (binnen de kaderstelling van de raad). Dit laatste gebeurt op basis van een 'voortschrijdend' MJP (jaarlijkse actualisatie binnen de kaders van de raad op basis van alle ontwikkelingen).

¹ Daarnaast kunnen opbrengsten van vrijkomende onderwijslocaties worden ingezet om projecten haalbaar te maken. Dat is in dit MJP nog niet aan de orde en vraagt eventueel later om aparte besluitvorming van het college.

In dit MJP is aandacht besteed aan de veranderde rol van schoolbesturen inzake de **buitenschoolse opvang** (BSO) en de consequenties voor huisvesting. De huisvestingsbehoefte voor BSO is in beeld gebracht, zowel in bestaande schoolgebouwen als van nieuwbouw. De gemeente is bereid aanbouw ten behoeve van BSO op schoolterreinen voor te financieren en tegen kostendekkende huur te verhuren (via het schoolbestuur).

Uit het **basisbestand** vastgoedgegevens blijkt dat er in Breda 45 basisscholen (BO), 4 speciale scholen voor basisonderwijs (sbo) en 6 scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (SO/VS) zijn. Deze zijn verspreid over 18 wijken en over 11 schoolbesturen, waarbij het grootste bestuur INOS gaat over 26 basisscholen. Van de scholen heeft 65% een bouwjaar² van vóór 1970.

Confronteren we het basisbestand met de Bredase Verordening onderwijshuisvesting, inclusief maatregelen voor onderwijskundige vernieuwingen en uitgaand van een realistische lange termijn planning dan leidt dit tot maatregelen voor capaciteit, onderwijskundige vernieuwingen, veiligheid en gezondheid en voor op te vangen risico's. Deze zijn als volgt begroot in een **meerjareninvesteringsplan**.

Eerste vier jaren	investeringskosten	dekking
2007	€ 5.842.793	
2008	€ 7.914.845	
2009	€ 1.580.090	
2010	€ 2.581.737	
Sub-totaal	€ 17.919.465	€ 20.000.000
Veiligheid&Gezondheid	€ 520.000	
Risicobudget	€ 3.230.948	
Maatr. brandveiligheid HPO 2006 (1,4 mio)		€ 1.300.000
Onderhoudsfonds		€ 370.413
totaal 2007-2010	€ 21.670.413	€ 21.670.413
Tweede zes jaren	investeringskosten	dekking
2011	€ 2.650.720	
2012	€ 1.661.013	
2013	€ 3.598.633	
2014	€ 3.648.594	
2015	€ 3.107.303	
2016	€ 183.323	
Sub-totaal	€ 14.849.587	€ 15.000.000
Veiligheid&Gezondheid	€ 780.000	
Rest Risicobudget HPO 2006 (2 mio)		€ 500.000
Onderhoudsfonds		€ 129.587
totaal	€ 15.629.587	€ 15.629.587

² Dit cijfer is gebaseerd op hoofdlocaties, tijdelijke lokalen zijn buiten beschouwing gelaten.

Dekking en kaders

De investeringskosten (inclusief index, exclusief risico's en maatregelen voor veiligheid en gezondheid) van de eerste vier jaren (€ 17,9 miljoen) en van de tweede zes jaren (€ 14,8 miljoen) kunnen gedekt worden uit de beschikbare middelen; het kaderstellend budget van € 20 miljoen voor 2007-2010 en de vrijvallende kapitaallasten van € 15 miljoen in de periode 2011-2016. Voor de stelposten voor veiligheid en gezondheid en risico's is dekking gevonden in resterende middelen uit het HPO 2006 en uit het onderhoudsfonds. Hiermee blijft dit MJP binnen de twee kaders van financiën en Verordening. Het derde kader, integrale planning en samenwerking, is in dit MJP procedureel geborgd en wordt de komende jaren intensief ontwikkeld. De recente ervaringen met brede scholen (het delen van kosten van scholenbouw met die van andere voorzieningen en samenwerking met woningcorporaties) laten zien dat samenwerken nieuwe kansen kan creëren.

2. Inleiding

Voor u ligt het tienjarenplan onderwijshuisvesting voor primair en speciaal onderwijs. In dit meerjarenplan brengt het college, in samenwerking met schoolbesturen, de ambities inzake onderwijshuisvesting voor de periode 2007 tot en met 2016 zo concreet mogelijk in beeld. Deze ambitie gaat uit van samenwerking en een integrale benadering van onderwijshuisvesting en andere voorzieningen in wijken. Dit MJP heeft de ambitie een nieuwe weg in te slaan; de tijd van het strikt toepassen van de Verordening achter ons te laten door middels samenwerken en het vinden van creatieve oplossingen de genoemde ambitie te realiseren.

Creatieve oplossingen kunnen bijvoorbeeld leiden tot vervangende nieuwbouw van een school of scholen in samenwerking met andere voorzieningen. Nu loopt hiertoe bijvoorbeeld een initiatief rondom basisschool de Fontein in Geeren Zuid, in samenwerking met een woningcorporatie. Of het traject haalbaar kan worden gemaakt moet de komende periode blijken. Duidelijk is dat dit niet alleen kan uit het budget onderwijshuisvesting. De recente ervaringen met brede scholen (delen van kosten van scholenbouw met die van andere voorzieningen en samenwerking met een woningcorporatie) laten zien dat samenwerken nieuwe kansen creëert.

Zoals U zult lezen is het investeringsplan in dit MJP nog gebaseerd op de Verordening, inclusief onderwijskundige vernieuwingen. Het opnemen van deze vernieuwingen is al een stap vooruit. De gemeente én de schoolbesturen willen verdere stappen zetten om de hierboven genoemde ambitie (zie ook H3) te realiseren. Ruimte hiervoor wordt gezocht in de ontwikkeling en uitwerking in 2008 van de maatschappelijke visie. Ten aanzien van de sociale infrastructuur (onder andere GWI, welzijnsaccommodaties, kinderopvang, culturele voorzieningen, en dergelijke) kunnen verbindingen worden gelegd die tot nieuwe, integrale voorzieningen kunnen leiden. Daarnaast worden alle nieuwe bouwinitiatieven de komende planperiode niet alleen getoetst aan de Verordening maar ook aan integraliteit, samenwerking en multifunctionaliteit.

2.1 Van meerjaren- naar tienjarenplan

Dit meerjarenplan is de opvolger van het Meerjarenplan PO en SO 2003-2006.

Een tussenstap vormde het meerjarenplan dat begin 2006 is opgesteld. Dit plan, gebaseerd op de leerlingenprognose van 2005, beschreef drie vierjaren scenario's opgesteld ter advisering van het nieuwe college. Het college stelde in juni 2006 een kaderstellend budget vast van € 20 miljoen voor PO en SO in de periode 2007-2010³. Dit budget zou voldoende moeten zijn om scenario 2, gebaseerd op de VNG modelverordening, te kunnen realiseren zonder rekening te houden met een risico budget van € 8,5 miljoen. De ambitie was realisatie van scenario 3; het beleidsrijke scenario dat uitging van wijkgerichte

³ Er is een 'plus' op dit budget mogelijk bestaande uit eventuele herontwikkelingsopbrengsten. Deze mogen worden meegenomen in de dekking om projecten haalbaar te maken, indien deze daarmee extra kwaliteit mogelijk kunnen maken. Daarvoor is wel een apart collegebesluit vereist.

samenwerking en duurzaam bouwen. De investeringskosten voor dit scenario bedroegen echter € 29,3 miljoen.

Dit kaderstellend budget blijkt, na doorrekening van de benodigde maatregelen op basis van de VNG modelverordening (incl. onderwijskundige vernieuwingen) en de leerlingenprognose van mei 2007, te laag om de investeringen voor deze maatregelen te dekken. De reden dient vooral gezocht te worden in de leerlingenprognose. Het totaal aantal leerlingen in Breda wordt steeds goed door de prognose voorspeld, de verdeling van leerlingen over scholen blijft verrassingen stellen. Groeiende scholen groeien ten opzichte van de prognose 2005 harder dan geprognostiseerd, krimpende scholen krimpen nog sneller (zie meer hierover in paragraaf 4.1 en bijlage 3). Een voorbeeld is het grillige verloop van de prognoses Teteringen. Hierbij spelen de woningbouwprognoses een rol, waarbij het niet alleen om het aantal maar ook om de soort te bouwen woningen gaat.

Aan de andere kant laat het HPO 2007 zien dat voor dat jaar in scenario 2 € 10 miljoen in het MJP 2006 was begroot terwijl in het HPO 2007 slechts € 5,8 is begroot. Deze 5,8 bestaat voor 4,2 uit meerkosten t.o.v. het MJP en voor 1,6 uit maatregelen die ook in het MJP waren voorzien. Dat maakt de vraag naar de voorspellingswaarde van het MJP relevant. De volgende analyse is gemaakt:

- Budgetten worden nu gevoteerd wanneer een schoolbestuur op basis van prognose en Verordening recht heeft op nieuw- of verbouw. Het jaar van recht en het jaar van uitvoering vallen bijna nooit samen.
- Projecten hebben een zekere vertraging (bijvoorbeeld door procedures MER, RO, aanpassingen planvorming e.d.); dit leidt tot relatief veel onderuitnutting. Beschikbaar gestelde investeringsbedragen blijven op de plank liggen, bijv. bij de brede scholen/ MFA's en Liduina.
- De HPO systematiek is eigenlijk een zich steeds herhalende race om aanspraak zeker te stellen. Planningen blijken te ambitieus, projecten vertragen. Geld komt hierdoor qua bestemming te snel vast te liggen en is dan niet meer bruikbaar voor andere projecten.

In dit MJP willen we, conform het collegeprogramma 2007-2010 dat hiervoor ruimte geeft, uitgaan van een langere planperiode om een aantal ontwikkelingen mogelijk te kunnen maken:

- De gemeente wil met schoolbesturen realistische planningsafspraken maken. Projecten worden in deze planning begroot in het jaar waarin zij aanbestedingsgereed zijn. Dit betekent dat sommige maatregelen naar achteren kunnen worden geschoven; ook na 2010. Schoolbesturen willen hieraan meewerken mits zij over die lange termijn ook zekerheid over de financiering van benodigde maatregelen krijgen. Daarom is planning van de investeringen over een langere planperiode van bijvoorbeeld tien jaar nodig.
- Het realistisch plannen van projecten geeft ook ruimte voor een aanpak waarbij nadrukkelijk aandacht is voor samenwerking, flexibiliteit en multifunctionaliteit. Het streven is dat schoolbesturen en andere maatschappelijke organisaties intensiever gaan samenwerken aan een goed dienstenaanbod en voorzieningenniveau in wijken en buurten. Bij een lange termijn MJP vervalt de druk om alles aan het begin van een planperiode te plannen. Zaken worden realistisch gepland waardoor er meer tijd ontstaat voor het zoeken naar kansen voor samenwerking en

multifunctionaliteit. Het MJP kent een flexibele opzet en biedt daarmee ruimte om plannen, binnen het budget, bij te stellen. Dit gebeurt in overleg met de schoolbesturen.

- Door het realistisch plannen kunnen de actualiteit van het aantal leerlingen, ontwikkelingen en indexeringen beter betrokken worden.

Uitgaande van een jaarlijkse vrijval van kapitaallasten binnen het product onderwijshuisvesting vanaf 2011 wordt tussen 2011 tot en met 2016 een investeringsruimte opgebouwd van 15 mln (2,5 mln. per jaar). Dit biedt mogelijkheden om de voor de scholen benodigde investeringen te financieren.

Projecten die zijn opgenomen in het tienjaren investeringsplan zullen met een hoge mate van waarschijnlijkheid tijdens de planperiode in uitvoering kunnen komen. Absolute zekerheid is hierover niet te geven. Veranderende omstandigheden door bijvoorbeeld wijzigingen in de leerlingstromen of acute problemen die zich voordoen bij scholen, of samenwerking tussen scholen en maatschappelijke organisaties kunnen de planning gaan doorkruisen (zie ook 2.2).

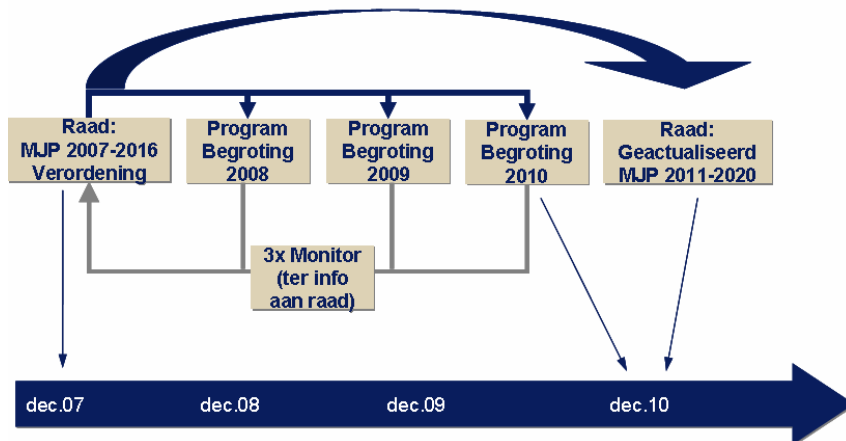
2.2 Relatie begroting, verordening en HPO

Bij vaststelling van het MJP stelt de gemeenteraad ook het tienjaren investeringsplan vast. De jaarschijven van het MJP tot en met 2010 vormen de basis voor de bij de successievelijke programbegrotingen te voteren bedragen. Verantwoording vindt plaats aan de hand van de jaarlijks op te stellen Monitor.

De Monitor geeft inzicht in de realisatie van het MJP door terug te kijken op welke projecten zijn gerealiseerd in het voorgaande jaar en naar het verloop van het investeringsbudget. De monitor bevat onder andere gegevens en analyses over de uitvoering van de vastgestelde programma's, ontwikkelingen in de leerlingstromen en de daaraan gekoppelde ruimtebehoeften van scholen, het verloop van het investeringsbudget, kostenontwikkelingen in de bouw, onvoorziene omstandigheden waar scholen mee te maken hebben gekregen en landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen die van belang zijn voor de onderwijshuisvesting.

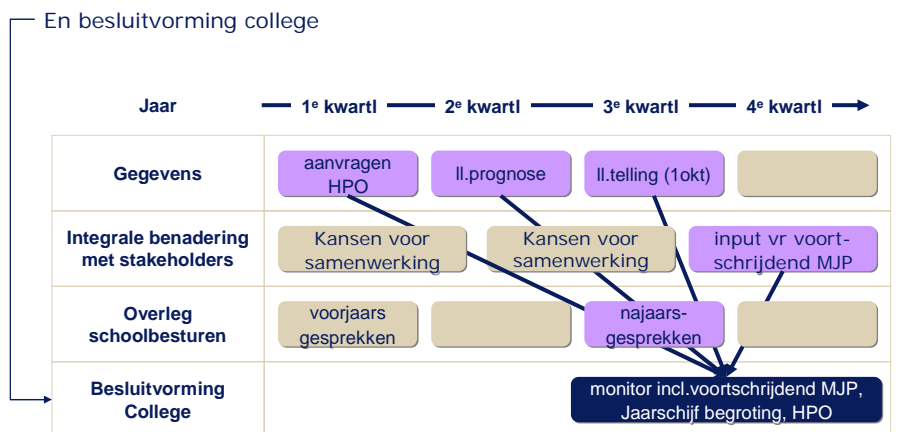
Binnen de door de raad vastgestelde financiële kaders van MJP en programbegroting stelt het college jaarlijks het met de schoolbesturen afgestemde HPO alsmede de eerstvolgende jaarschijf vast. Dit gebeurt aan de hand van de jaarlijkse bijstelling van het meerjarenplan, in samenwerking met het onderwijsveld en binnen de door de raad gestelde kaders, aan de hand van actuele leerlingenontwikkelingen en voortgang van projecten. Dit voortschrijdende en geactualiseerde plan, als onderdeel van een jaarlijkse monitor, dient als basis voor de goedkeuring door het college van de eerstvolgende jaarschijf. In 2010 wordt een nieuw voortschrijdend 10-jarenplan (2011-2020) voorgelegd aan de raad en gaat een nieuwe cyclus van 4 jaar van start.

Rol van de raad: MJP 4-jaarlijks vaststellen

Jaarlijks worden een HPO opgesteld en voorzieningen vastgesteld op basis van de door de ingediende aanvragen van schoolbesturen. Met het HPO worden de rechten voor voorzieningen voor capaciteit, onderwijskundige vernieuwingen, onderhoud en aanpassingen van schoolbesturen op basis van de Verordening vastgelegd. Voor capaciteitsvoorzieningen en onderwijskundige vernieuwingen worden hierbij jaren van uitvoering en bedragen niet benoemd (dat gebeurt vanaf nu in het MJP).

Voortschrijdend MJP binnen kaders raad

De uitgangspunten en criteria die de basis vormen van dit MJP worden verwerkt in een nieuwe Verordening onderwijshuisvesting. Deze Verordening wordt zo spoedig mogelijk, na het MJP aan de raad

voor vaststelling aangeboden. Op deze manier wordt het gemeentelijk beleid één op één verankerd in de basisdocumenten van het gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid.

2.3 Buitenschoolse opvang

Voor het eerst maken ook de plannen voor buitenschoolse opvang (BSO) onderdeel uit van dit meerjarenplan. Door het aannemen van de motie Bos-Van Aartsen (en de wijzigingen in de WPO) ontstond per 1 augustus 2007 voor schoolbesturen in het primair onderwijs de verplichting tot het organiseren van buitenschoolse opvang (BSO). Hoewel gemeenten primair niet de zorgplicht hebben, diende zich wel de vraag aan of, en zo ja hoe de gemeente Breda een rol kan en wil spelen in deze ontwikkeling. In voorliggend plan is de ruimtebehoefte voor BSO in scholen als integraal onderdeel opgenomen in het MJP. De gemeente treedt faciliterend op in de huisvestingsbehoefte aan BSO. Schoolbesturen zijn hierbij spin in het web in hun relatie met enerzijds de BSO aanbieders en anderzijds de gemeente. In hoofdstuk 5 wordt hier nader op ingegaan.

2.4 Aanpak en proces

Het Meerjarenplan is een product van nauwe samenwerking tussen de gemeente Breda en de schoolbesturen PO en SO⁴, verenigd in een projectgroep Meerjarenplan Onderwijshuisvesting PO en SO. Beoogd is om optimaal te kunnen beschikken over informatie en om van meet af aan te werken aan gezamenlijke verantwoordelijkheid en draagvlak onder gemeente (ambtelijk) en onderwijsveld. Om deze doelstelling te kunnen waarborgen zijn onder andere de volgende stappen door de projectgroep genomen:

- Gezamenlijke bespreking plan van aanpak en planning
- Nulmeting schoolgebouwen en verhuur aan BSO en peuterspeelzalen.
- Bespreking ontwikkelingen BSO en de gevolgen hiervan
- Overeenstemming over huuraanpak BSO en PSZ in scholen
- Bespreking van een realistische planning (op basis van scenario 1 en 2)
- Een bespreking van het uitgewerkte Investeringsprogramma.

Nadat binnen de projectgroep overeenstemming is verkregen over de inhoud van dit meerjarenplan wordt het plan voorgelegd aan de schoolbesturen (PO Kamer), het college, aan de commissie onderwijs en economie en aan de gemeenteraad. Tussentijds zijn wethouders en PO Kamer op de hoogte gebracht van de aanpak en van de uitkomsten. Ook de commissie is mondeling al geïnformeerd over het hanteren van een tienjarenplan.

2.5 Leeswijzer

De opbouw van deze notitie is als volgt:

- Hoofdstuk 3: Ambities (verordening als minimum, VNG modelverordening, samenwerking, multifunctionaliteit, flexibiliteit)
- Hoofdstuk 4: Basisbestand: vastgoedgegevens en leerlingenprognose mei 2007
- Hoofdstuk 5: Buitenschoolse opvang

⁴ Voor de samenstelling van de projectgroep zie bijlage 2

- Hoofdstuk 6: Maatregelen en financiële uitwerking
In bijlage 1 is een afkortingenlijst opgenomen.

3. Ambities

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de ambities van de schoolbesturen en gemeente voor de planperiode. Eerst wordt teruggekeken naar de scenario's uit het vorige MJP, vervolgens worden de ambities besproken in twee hoofdthema's; ambities ten aanzien van het gebouw (functionaliteit, duurzaamheid) en ambities ten aanzien van de wijk en omgeving (samenwerking en multifunctionaliteit).

3.1 Scenario's

Het 'Scenario MJP' van 2006 ging uit van drie scenario's, oplopend in ambitie. Scenario 1 staat voor de benodigde maatregelen op basis van de zorgplicht uit de Bredase Verordening Onderwijshuisvesting. Scenario 2 staat voor scenario 1 plus wat erbij komt rekening houdend met onderwijskundige vernieuwingen; de VNG modelverordening wordt hier toegepast. Bij scenario 3 was het uitgangspunt om enerzijds zoveel mogelijk beleidsrijk te werken en anderzijds na te gaan welke bijdrage schoolbesturen kunnen leveren om dit scenario haalbaar te maken.

3.2 Ambities gebouw

De ontwikkelingen in het primair onderwijs zijn:

- minder klassikaal gericht onderwijs, meer groepsgewijs en zelfstandig werken
- meer zorgondersteuning, weer samen naar school
- meer ICT toepassingen
- veel aandacht voor onderwijsachterstanden

Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor de eisen aan de onderwijshuisvesting. In het algemeen kunnen we ervan uitgaan dat scholen meer behoefte hebben aan leerling- en personeelswerkruimtes, aan ICT en vergaderruimte. We zien echter dat iedere school in de praktijk een antwoord op maat heeft. Hoe men de huisvesting aanpast op de ontwikkelingen is per school anders geregeld, afhankelijk van visie, beleid en werkwijze.

Het Rijk heeft als reactie op de genoemde ontwikkelingen in 2002 impuls gelden voor verbetering van functionele kwaliteit beschikbaar gesteld.

Voor primair en voortgezet onderwijs werd in het meerjarenplan 2003-2006 een 1e tranche vastgesteld op €4.000.000. Dit is onderbouwd met een beleidsregel bij de Verordening. Hiervan is €3,1 miljoen inmiddels uitgekeerd ten behoeve van het PO.

Uitgangspunt voor dit MJP is de modelverordening van de VNG. De tweede tranche functionele kwaliteit wordt met behulp van de rekenregels van die modelverordening berekend. De al uitgekeerde bedragen uit de vorige planperiode worden hierop in mindering gebracht.

Voor bestaande gebouwen wordt het onderscheid tussen in pandige aanpassing en uit pandige aanpassing gemaakt. Van in pandige aanpassing is sprake als een school structurele leegstand kan benutten.

Voor situaties van uitbreiding en nieuwbouw wordt de normatieve oppervlakte berekend op basis van de modelverordening van de VNG.

Voor de beschikbaarstelling van de gelden voor aanpassingen in verband met onderwijskundige vernieuwingen (OKV) zal de methode van de (model)verordening gevolgd worden.

In het MJP is rekening gehouden met uitgaven voor OKV. De in bijlage 4 genoemde bedragen zijn leidend. Kleine verschillen in de besteding kan een schoolbestuur tussen haar scholen verrekenen. Als bedragen uit de 1^e tranche anders zijn besteed wordt hiermee rekening gehouden. Voor verdere uitvoeringsregels wordt verwezen naar bijlage 4.

Naast onderwijskundige vernieuwingen is duurzaam (ge-)bouwen een belangrijk aandachtspunt. Enerzijds tegen de achtergrond van de maatschappelijke ontwikkelingen rondom milieu, gezondheid en klimaat, anderzijds vanwege het streven naar een efficiënte exploitatie van gebouwen. Schoolbesturen streven naar een energiezuinig leef- en werkklimaat in scholen. Extra investeringen in bijvoorbeeld duurzaam bouwen, vervangen van metalen kozijnen, kunnen worden terugverdiend door besparingen in exploitatie en onderhoud. De gemeente zou, indien nodig, dit soort investeringen kunnen voorfinancieren voor schoolbesturen. Bij ieder project uit dit MJP wordt duurzaam bouwen een belangrijk aandachtspunt.

3.3 Ambities in de wijk

De zorgtaak van de gemeente is om te zorgen voor leefbare wijken. Hierin vormen scholen een schakel, naast overige voorzieningen, woningen, diensten, zorg en infrastructuur. In het kader van de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) is de rol van de gemeente om die leefbaarheid te regisseren, nog belangrijker geworden, evenals de samenwerking met en tussen maatschappelijke partners.

De gemeente ontwikkelt in 2008 een maatschappelijke visie waarin maatschappelijke doelen voor Breda en voor onderscheiden GWI-gebieden zullen worden geformuleerd. Maatschappelijk vastgoed, waaronder scholen maar ook welzijnsaccommodaties, zorginstellingen, eerstelijns gezondheidszorg, vervullen een rol in de realisatie van die maatschappelijke doelen. De gemeente verwacht met name van het tot stand komen van een functionele en gebouwelijke samenwerking tussen diverse maatschappelijke functies een meerwaarde voor de wijk/buurt. Dit zal dus een belangrijk aandachtspunt zijn in de uitwerking van integrale gebiedsplannen en andere sociale infrastructuurplannen.

Die samenhangende manier van kijken naar de sociale infrastructuur gebeurt of gaat gebeuren in de volgende gebieden:

- Hoge Vucht en Doornbos Linie
- Bavel
- Tuinzigt
- Heuvel
- Brabantpark/Heusdenhout
- Teteringen
- Haagse Beemden

Scholen opereren steeds meer binnen netwerken van organisaties. Kinderopvang, voor-, tussen- en naschoolse opvang, bibliotheek, sportverenigingen, zorgaanbieders in de wijk, (school)maatschappelijk werk en zorginstellingen zijn enkele van de vele organisaties waarmee een school inhoudelijk samenwerkt. De intensievere samenwerking met deze organisaties heeft gevolgen voor de wijze waarop school en gemeente naar het onderwijsgebouw kijken. Het schoolgebouw is een ruimte waar de inhoudelijke samenwerking fysiek kan worden gefaciliteerd.

Hoe kan in Breda worden samengewerkt in samenhangende buurten/ wijken?

Bij de beantwoording van deze vraag wordt de volgende wijkindeling (5) gehanteerd:

Iedere wijk heeft zijn eigen karakter en sociale problematiek. In de ene wijk wonen veel twee- verdieners, de andere kenmerkt zich door achterstandsproblematiek. Dit is ook een basis voor verschillen tussen de wijze waarop scholen in een wijk zich willen profileren. De een kiest voor een brede school profiel om achterstanden zoveel mogelijk te voorkomen. De ander richt zich op het dagarrangementenconcept om

⁵ Deze indeling is fijnmaziger dan de formele wijkindeling die de gemeente Breda hanteert maar grofmaziger dan de buurtindeling. De gemeente Breda kent 53 buurten. Met de indeling die hier wordt gekozen sluiten we zo goed mogelijk aan bij de herkenbare 'wijken'. Deze sluiten ook het best aan bij de voedingsgebieden van de PO scholen.

bijvoorbeeld zoveel mogelijk bij werk-/kantoortijden/dagprogramma's van ouders en kinderen aan te sluiten.

Hoe divers de arrangementen waarvoor scholen kiezen ook zijn, de gemeenschappelijke effecten zijn:

- dat ze alle leiden tot steeds meer samenwerking met partnerorganisaties. De meest directe partners zijn peuterspeelzalen, kinder-, tussen- en buitenschoolse opvang. Overige partners zijn o.a. het speciaal onderwijs, zorginstellingen, welzijns-, sport- en culturele organisaties.
- dat ze alle leiden tot het gegeven dat kinderen langer op school zijn (dagarrangementen). Zowel voor als na schooltijd zijn er steeds meer activiteiten en opvang.
- dat ze alle leiden tot passend onderwijs, waarbij het uitgangspunt is dat voor elk kind een passende plek in het onderwijs gecreëerd wordt. Dit betekent dat er geen sprake is van langdurige indicatie-procedures. Streven is goede afstemming tussen scholen onderling en tussen ouders-jeugdzorg-AWBZ.
- multifunctioneel ruimtegebruik steeds meer voorkomt. Samenwerkingspartners brengen hun normatieve oppervlak bij elkaar en creëren ruimtes voor gezamenlijk gebruik, zoals een hobby ruimte, een mediatheek, keuken, kantine, spreek- en vergaderkamers, ontmoetingsruimte en huiskamer.

Voor het ambitieniveau leidt dit tot de volgende kansen:

- Als er sprake is van uitbreiding van een school worden overige voorzieningen daarin zoveel mogelijk betrokken. We gaan uit van de verplaatsing van in de wijk (solitair) gelegen kindfuncties en eventueel andere voorzieningen mits aan de orde (bijvoorbeeld als er sprake is van verouderde of slecht gebruikte gebouwen).
- Als er sprake is van leegstand in een school wordt deze zoveel mogelijk ingezet voor andere voorzieningen. Dit kan zijn voor een andere school die moet uitbreiden of een tijdelijke piek aan leerlingen moet opvangen. Ook zijn deze ruimtes interessant voor kindfuncties of overige voorzieningen.

Voorop staat dat de genoemde ambitie uitgaat van een bereidheid van scholen en andere organisaties om samen te werken in de wijk. Dit gaat overigens uitstekend samen met het behouden en profileren van de eigen identiteit.

3.4 Ruimte voor ambitie in dit MJP

Dit MJP kent een investeringsbegroting die is gebaseerd op maatregelen inclusief onderwijskundige vernieuwingen, op reële plannings (moment van aanbesteding) en waar nodig ook rekening houdend met tijdelijke ruimtebehoefte. Op die manier zijn de begrote maatregelen inpasbaar in het kaderstellend budget (dat was gebaseerd op scenario 2 exclusief risico's).

Met de lange termijn planning wordt ruimte gecreëerd voor het vinden van kansen voor een integrale benadering, uitgaande van samenwerking en multifunctionaliteit. Hiervoor is het niet voldoende alleen de plannen voor onderwijshuisvesting te concretiseren en te begroten. Ook de plannen voor andere maatschappelijke voorzieningen, waarvan de basisuitgangspunten al in GWI zijn bepaald, dienen in 2008 verder uitgewerkt te worden in een maatschappelijke visie. Vanaf nu worden tevens alle bouwplannen

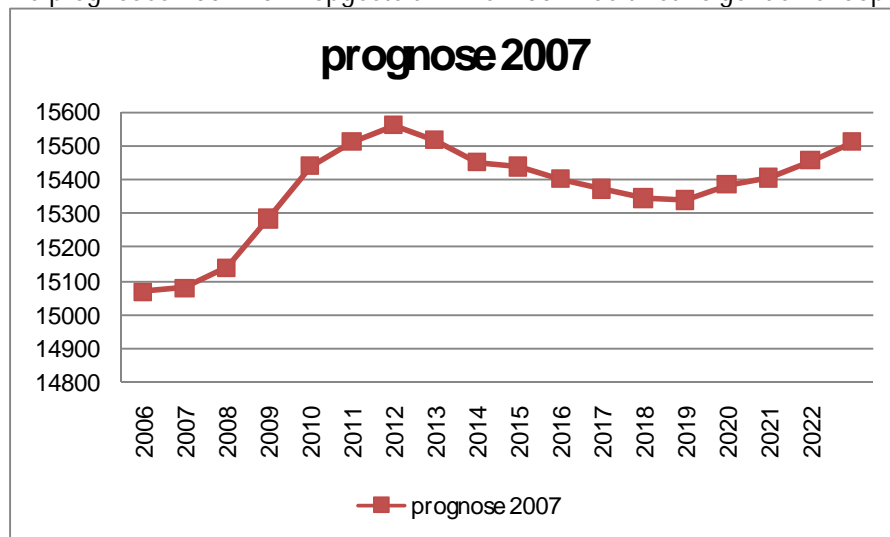
getoetst aan zaken als integrale (wijk-)benadering, samenwerking en meervoudig en efficiënt ruimtegebruik.

4. Basisbestand

Het basisbestand bestaat enerzijds uit de toekomstige ruimtebehoefte op basis van het aantal leerlingen en groepen. Anderzijds geeft het basisbestand het vastgoeddossier weer. Hierin zijn de gebouwgegevens opgenomen. Het is, samen met de ambities, de basis waarop dit MJP is gefundeerd.

4.1 Prognose

De prognoses 2007-2022 opgesteld in mei 2007 heeft het volgende verloop.

In bijlage 3 is van een aantal scholen de prognosevergelijking 2005-2007 opgenomen.

4.2 Vastgoeddossier

De volgende gegevens zijn verzameld:

Schoolgegevens:

- school
- stadsdeel, wijk en buurt
- denominatie
- soort onderwijs
- bestuur en BRIN nummer
- ruimtebehoefte aantal groepen permanent
- ruimtebehoefte aantal groepen tijdelijk
- 1^e inrichting OLP en meubilair

Gebouwgegevens:

- oppervlakte huidige gebouwen

- capaciteit: permanent blijvend en tijdelijk gebruik
- capaciteit tijdelijk
- capaciteit medegebruik
- capaciteit speellokaal en gymlokaal
- verhuur van lokalen

Wijkgegevens:

Per wijk zijn, naast scholen, onderstaande voorzieningen in beeld gebracht:

- Kinderopvang, buiten-, voor- en tussenschoolse opvang;
- Peuterspeelzalen;
- Binnen- en buitensport voorzieningen;
- Gemeenschaps- en buurthuizen, sociaal culturele centra;
- Bibliotheken;
- Scoutinggebouwen.

Tot slot zijn ook relevante ontwikkelingen, zoals woningbouw, inzichtelijk gemaakt, evenals de Z-scores⁽⁶⁾ per wijk.

Hieronder volgen enkele kerngegevens uit het vastgoeddossier.

Er zijn in Breda 45 basisscholen (BO), 4 speciale scholen voor basisonderwijs (sbo) en 6 scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (SO/VSO). Deze zijn verspreid over 18 wijken en over 11 schoolbesturen:

- INOS : 26 basisscholen, 4 sbo en 3 SO/VSO)
- OPO : 8 basisscholen
- Nuts : 4 basisscholen
- PCPO : 3 basisscholen (inclusief nevenvestiging Dr. de Visser, De Rietvink)
- Andere besturen : 4 basisscholen (1 per bestuur), 3 SO/VSO (1 per bestuur)

De bouwjaren van schoolgebouwen (nb alleen hoofdlocaties, tijdelijke lokalen buiten beschouwing gelaten) zijn als volgt verdeeld:

- Van voor 1940 : 6 scholen
- 1941 – 1950 : 2 scholen
- 1951 – 1960 : 12 scholen
- 1961 – 1970 : 16 scholen
- 1971 – 1980 : 9 scholen
- 1981 – 1990 : 6 scholen
- 1991 – 2000 : 4 scholen

⁶ Indicator voor achterstandsproblematiek in een wijk

5. Buitenschoolse opvang

5.1 Wat is buitenschoolse opvang?

Als kinderen naar de basisschool gaan, dan kunnen ze na schooltijd, op schoolvrije dagen en in de schoolvakanties worden opgevangen bij een voorziening voor buitenschoolse opvang (BSO). BSO bestaat uit voor- en naschoolse opvang. Voorschools is de opvang vanaf 7.30 uur, eventueel inclusief ontbijt. Naschools is de opvang na schooltijd tot 18.30 uur. BSO tijd is vrije tijd. Kinderen worden begeleid en verzorgd door gediplomeerde leid(st)ers. De buitenschoolse opvang is een prettige en huiselijke opvang, waar het net als thuis gezellig is en waar kinderen speelkameraadjes en een eigen 'plekje' hebben. De buitenschoolse opvang is als het ware een aanvulling op thuis. Anders, maar net zo veilig, vertrouwd en prettig. De inrichting van binnen- en buitenruimte speciaal is in de ideaalsituatie afgestemd op de leeftijd van kinderen.

Kinderopvang heeft zowel een economische, een pedagogische als een sociale functie. Deze drie functies noemt men ook wel de drie maatschappelijke functies van kinderopvang.

5.2 Veranderende wetgeving

Basisscholen zijn in 2007 verplicht voor- en naschoolse opvang (samen buitenschoolse opvang ofwel 'BSO') te organiseren tussen 7.30 en 18.30 uur buiten schooltijd, op schoolvrije dagen en in de schoolvakanties. Gemeenten hebben geen huisvestingszorgplicht voor BSO. BSO is een marktconforme activiteit vallend onder de wet kinderopvang, in tegenstelling tot tussenschoolse opvang (TSO). Voor TSO hebben schoolbesturen al sinds augustus 2006 de verplichting deze te organiseren. De administratieve lasten voor vergoeding van de kosten voor kinderopvang aan ouders zijn vereenvoudigd en de vergoeding is gestegen. Hierdoor zijn de kosten voor BSO voor ouders laag, vooral vanaf het tweede kind. Om die reden wordt landelijk een groei van BSO verwacht (zie 5.3). De Bredase schoolbesturen streven naar een BSO in of nabij iedere school. Kober streeft, als grootste BSO aanbieder in Breda, naar een meer naar leeftijd gedifferentieerde benadering, waarbij alleen jongeren kinderen en VSO in de school dienen plaats te vinden. De gemeente is van mening dat de organisatie van BSO een verantwoordelijkheid is van schoolbesturen en BSO aanbieders. Wenselijk is dat er per gebied in Breda voldoende BSO voorzieningen zijn. Hiertoe dient bestaande huisvesting zo efficiënt mogelijk worden ingezet. Schoolbesturen zijn overigens in afwachting van een landelijke impuls voor tijdelijke huisvesting voor BSO vanuit de overheid.

5.3 Wat zijn de ruimtelijke gevolgen van BSO in en bij scholen?

De ruimtelijke eisen zijn in het Toetsingskader BSO van de GGD weergegeven. Een BSO dient minimaal over een eigen stamgroepruimte te beschikken. In schoolgebouwen kunnen ruimtes gehuurd worden door BSO aanbieders van schoolbesturen. Voor deze verhuur dienen schoolbesturen toestemming te vragen aan de gemeente. De gemeente ontvangt een huurvergoeding van de schoolbesturen voor de kapitaal- en eigenaarslasten.

Met welke groei van BSO dienen schoolbesturen voor de huisvesting de komende jaren rekening te houden? Landelijk gaat men uit van een groeipercentage van 15-20%. Per gemeente, per wijk en zelfs per school kan dit groeipercentage echter verschillen. Schoolbesturen hebben daarom een groeiprognose per

school gemaakt. Niet in alle scholen (of in de omgeving) is naar verwachting ruimte voor BSO beschikbaar. Soms zal nieuwbouw nodig zijn. Per gebied dient in overleg met betrokken partijen bepaald te worden wat de beste oplossing is. De gemeente wil, indien nodig, huisvesting van BSO faciliteren, ook als nieuwbouw de enige optie is.

5.4 Positie van de gemeente

De BSO in en bij scholen levert voor de gemeente huuropbrengsten op. Hier tegenover staan de kosten voor nieuwbouw. Onderzocht is de mogelijkheid om met één uniform huurtarief te gaan werken voor zowel ruimtes in bestaande schoolgebouwen als voor nieuw te bouwen ruimtes aan of bij scholen. Voordeel zou zijn dat iedere school gelijke kansen heeft om BSO bij de school te betrekken en dat er gelijkheid en duidelijkheid is. De gemeente zou in deze situatie zorgen voor nivellering van het huurtarief door de inzet van huurinkomsten uit bestaande schoolgebouwen. Voor deze aanpak bestaat echter vooralsnog geen draagvlak bij de schoolbesturen en bij Kober. Om die reden hebben zij niet ingestemd met het voorstel voor uniforme huurtarieven. Gevolg is dat de huurtarieven voor ruimtes in bestaande schoolgebouwen relatief laag zullen zijn en de huurtarieven voor nieuwbouw (het merendeel) relatief hoog. Aanbouwen voor BSO is immers duur omdat het om weinig vierkante meters gaat en de huidige prijzen hoog liggen. Nadeel is dat het voor sommige scholen eenvoudig zal zijn BSO binnen te halen en voor sommige scholen moeilijk zal zijn. De nagestreefde gelijkheid wordt niet behaald. Tevens kunnen de hoge huurtarieven voor nieuwbouw een belemmering vormen voor de ontwikkeling van meer MFA's en brede scholen. Het aantal te verhuren lokalen voor BSO is op dit moment in bestaande gebouwen 13. Het aantal nieuw te bouwen lokalen voor BSO (incl. onderhanden projecten zoals de MFA's en brede scholen) is 28.

De uitvoeringsregels voor verhuur en aanbouw van lokalen voor BSO en peuterspeelzalen worden vastgelegd in de Verordening.

6. Meerjarenplan en -investeringsplan

In dit hoofdstuk is het meerjarenplan onderbouwd met een investeringsplan.

6.1 Financiën

De investeringskosten voor de eerste vier jaren zijn € 17,9 miljoen (kaderstellend budget is € 20 miljoen). De investeringskosten voor de volgende zes jaren bedragen € 14,8 miljoen. Deze worden gedekt uit de vrijvallende kapitaallasten in die jaren, totaal € 15 miljoen.

Genoemde investeringsbedragen zijn inclusief 2,5% indexering en exclusief veiligheid en gezondheid en risico's (zie 6.3).

Het indexeringspercentage is een compensatie voor de marktwerking. De indexering houdt geen rekening met extreme situaties die zich op de markt kunnen voordoen. Rapportage over de effecten van indexering en marktwerking vindt plaats in de Monitor.

De stelposten voor veiligheid en gezondheid van totaal 1,3 miljoen euro wordt gedekt door het resterende budget uit het HPO 2006 voor maatregelen brandveiligheid van € 1,3 miljoen (oorspronkelijk € 1,4 miljoen).

Het risicobudget 2007-2010 bedraagt van € 3,2 miljoen (zie ook 6.3) en bestaat voor 4 ton uit de stelpost HPO 2007. Het onderhoudsfonds en het restant risicobudget HPO 2006 (oorspronkelijk 2 miljoen) worden beiden voor € 5 ton ingezet voor als dekking voor de benodigde investeringen.

Per jaar is het verloop⁷ als volgt:

Eerste vier jaren		investeringskosten	dekking
	2007	€ 5.842.793	
	2008	€ 7.914.845	
	2009	€ 1.580.090	
	2010	€ 2.581.737	
Sub-totaal		€ 17.919.465	€ 20.000.000
Veiligheid&Gezondheid		€ 520.000	
Risicobudget		€ 3.230.948	
Maatr. brandveiligheid HPO 2006 (1,4 mio)			€ 1.300.000
Onderhoudsfonds			€ 370.413
totaal 2007-2010		€ 21.670.413	€ 21.670.413
Tweede zes jaren		investeringskosten	dekking
	2011	€ 2.650.720	
	2012	€ 1.661.013	
	2013	€ 3.598.633	
	2014	€ 3.648.594	
	2015	€ 3.107.303	
	2016	€ 183.323	
Sub-totaal		€ 14.849.587	€ 15.000.000
Veiligheid&Gezondheid		€ 780.000	
Rest Risicobudget HPO 2006 (2 mio)			€ 500.000
Onderhoudsfonds			€ 129.587
totaal		€ 15.629.587	€ 15.629.587

6.2 Maatregelen

In de tabel in bijlage 4 zijn de te nemen maatregelen en afspraken per school opgenomen. De aanpassingen betreffen voor een groot deel onderwijskundige vernieuwingen (OKV) in het primair onderwijs, zowel in- als uitpandig. Voor OKV moet € 8,9 miljoen geïnvesteerd worden in bestaande gebouwen (prijsspeil 2007). Hiervan is € 3,1 miljoen al uitgekeerd. Het restant is € 5,8 miljoen.

6.3 Risico budget

Het voorliggende tienjarenplan omvat een aantal onzekerheden en risico's. Deze risico's maken het noodzakelijk dat de gemeente tijdens de planperiode de beschikking heeft over een risicobudget waarmee eventuele onverwachte en niet voorziene situaties adequaat kunnen worden aangepakt. Het risicobudget is voor de jaren 2007-2010 bepaald op € 3,2 miljoen. Mogelijke risico's zijn:

- Leerlingenprognoses: De lange termijn leerlingprognoses vormen de basis voor de ruimtebehoefteberekening van elke school en daarmee voor de planvorming. Leerlingprognoses

⁷ In de tabel zitten afrondingsverschillen

blijven voorspellingen die de werkelijkheid alleen maar kunnen benaderen. Feitelijke leerlingaantallen op enig moment kunnen afwijken van de gemaakte prognoses. De komende vier jaren zal een aantal zachte woningbouwprogramma's harder en meer definitief worden. De veranderingen die dit oplevert worden pas later in nieuwe prognoses verwerkt.

- Leerlingenweging: In de verordening is bepaald dat de wegingsfactor van leerlingen alleen wordt meegenomen voor de bepaling van de tijdelijke ruimtebehoefte (dus niet voor de permanente behoefte). De veronderstelling is dat opleidingsniveau en de demografische samenstelling van wijken aan verandering onderhevig zijn, en dat weging daarmee niet kan leiden tot een permanente ruimtebehoefte. In de praktijk blijkt het vaak anders; de weging werkt langer door dan verondersteld wordt. Risico is daarmee dat we in een situatie besluiten tot tijdelijke uitbreiding, veroorzaakt door weging van leerlingen, terwijl deze achteraf permanent blijkt. Landelijke wordt door de VNG gewerkt aan een aangepaste modelverordening. Deze kan leiden tot het op een andere wijze omgaan met leerlingenweging, waardoor tijdelijke behoefte in bepaalde situaties permanent kan worden. In dit MJP is hiermee zoveel mogelijk rekening gehouden door ook in dit opzicht reëel te plannen.
- Kengetallen: Ervaringen van de laatste jaren laten zien dat de landelijke overheid regelmatig (en soms plotseling) nieuwe wet- en regelgeving afkondigt voor met name veiligheid en gezondheid zonder dat daarvoor in de bekostiging extra gelden beschikbaar gesteld worden (bijvoorbeeld binnenklimaat scholen). Dit kan flinke financiële gevolgen hebben voor de gemeente en schoolbesturen. Dit alles betekent eveneens dat de ramingen voor technische kwaliteit en veiligheid / gezondheid met enige bandbreedte moeten worden geïnterpreteerd.
- Specifieke eisen en bouwtechnische omstandigheden: De investeringsramingen uit het meerjarenplan zijn gebaseerd op de normbedragen uit de modelverordening van VNG. Dit zijn landelijke normbedragen die tot stand komen op basis van landelijke berekeningen. Specifiek gemeentelijke eisen vanuit welstand, bestemmingsplan en duurzaam bouwen zijn hierin niet verwerkt. Dit geldt eveneens voor specifieke bouwtechnische omstandigheden (bijvoorbeeld het overbruggen van hoogteverschillen bij uitbreidingen, het installeren van een lift maar ook plaatselijke omstandigheden).
- Calamiteiten en spoedaanvragen: Elk jaar kunnen zich situaties voordoen waarbij calamiteiten optreden en/of schoolbesturen genoodzaakt zijn spoedaanvragen in te dienen voor voorzieningen.

7. Bijlage 1 Afkortingenlijst

- BSO: buitenschoolse opvang (Basisscholen zijn vanaf 1/8/07 verplicht voor-, en naschoolse opvang (samen BSO genoemd) te organiseren tussen 7.30 en 18.30 uur buiten schooltijd, op schoolvrije dagen en in de schoolvakanties.
- GWI geschikt wonen voor iedereen
- MJP meerjarenplan
- OKV: onderwijskundige vernieuwingen
- PSZ: peuterspeelzalen
- SB: schoolbestuur
- Scenario 1: Benodigde maatregelen onderwijshuisvesting PO en SO op basis van Bredase verordening
- Scenario 2: Benodigde maatregelen onderwijshuisvesting PO en SO op basis van VNG verordening (inclusief onderwijskundige vernieuwingen)
- SO: speciaal onderwijs
- SBO: speciaal basisonderwijs
- VSO: voortgezet speciaal onderwijs
- WPO: Wet Primair Onderwijs

8. Bijlage 2 Leden projectgroep MJP

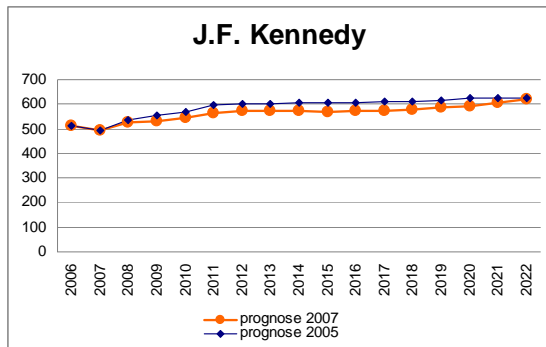
Schoolraad:

- Frank van Esch, Stichting Katholiek Onderwijs Breda, INOS, lid raad van bestuur INOS
- Gijs van Lammeren, Stichting Katholiek Onderwijs Breda, INOS, directiesecretaris, vertegenwoordiger REC schoolraad
- Ben Sanders, Stichting Nutsscholen Breda, algemeen directeur, voorzitter PO-kamer schoolraad
- Olav Brouwer, Openbaar Primair Onderwijs Breda, algemeen directeur, bestuurslid schoolraad.

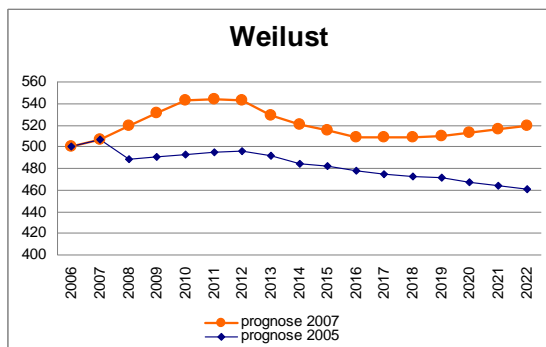
Gemeente:

- André van Wijk, directie Stadsbedrijven, hoofd afd. onderwijshuisvesting en vastgoedbeheer
- Rob Hoogzaad, directie Stadsbedrijven, senior medewerker onderwijshuisvesting
- Rob Hoogervorst, directie Stadsbedrijven, medewerker onderwijshuisvesting
- Leo Polderman, directie Maatschappelijke Ontwikkeling, senior medewerker
- Anita Keita, directie Stadsbedrijven, projectleider Meerjarenplan Onderwijshuisvesting PO/SO, voorzitter

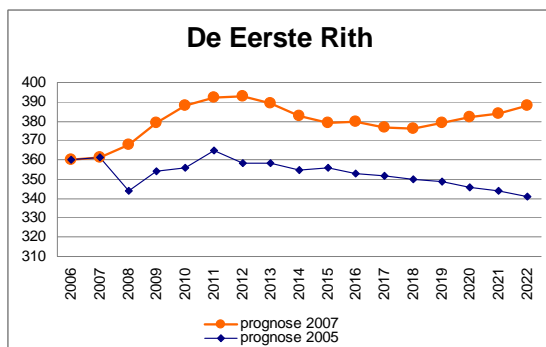
9. Bijlage 3 Prognoses 2005 en 2007

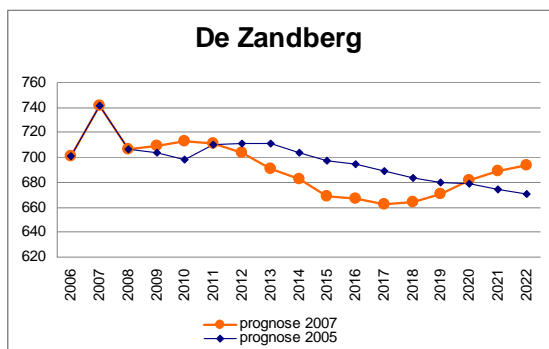
Tevens 'tijdelijke' huisvesting in permanente bouw meenemen i.v.m. gewicht.

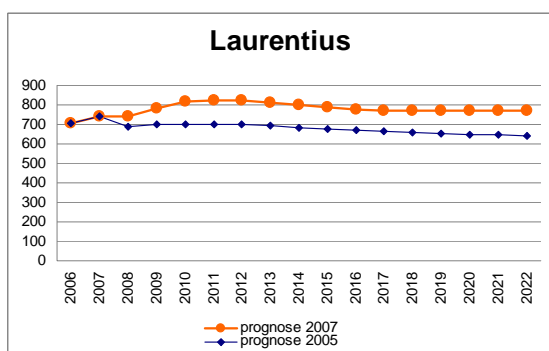
Groei in sterkere mate dan prognose 2005.

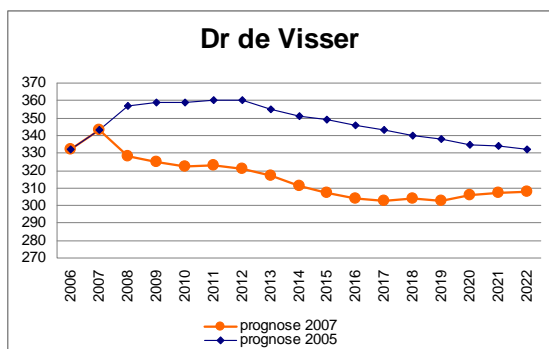
Groei in sterkere mate dan prognose 2005.

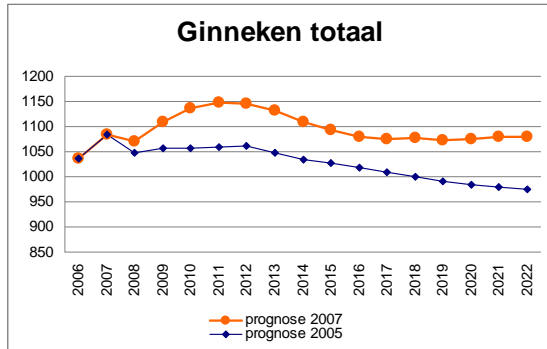
Wisselend beeld prognose 2005 en 2007. Met tijdelijke huisvesting volstaan i.a.v. ontwikkelingen.

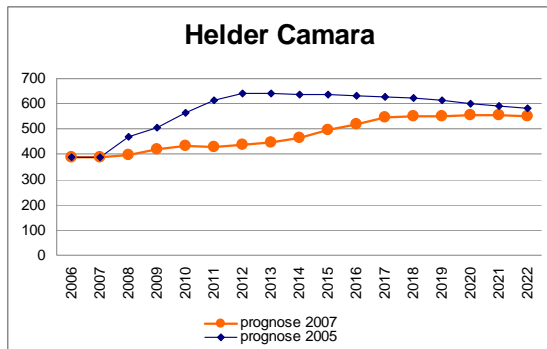
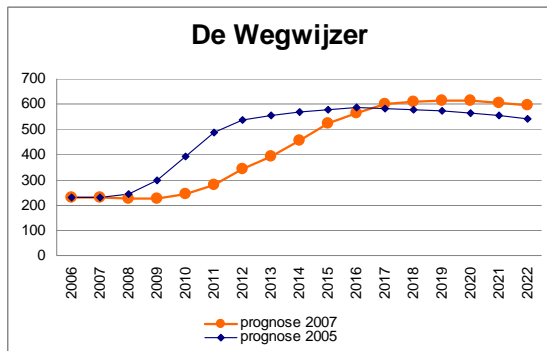
Groei in sterkere mate dan prognose 2005.

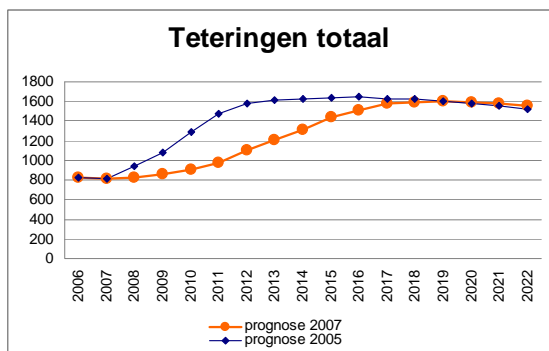
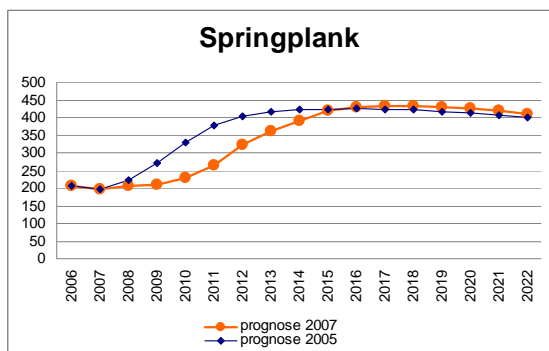

Groei in mindere mate dan prognose 2005.

Per saldo in Ginneken een sterkere groei dan prognose 2005.

Andere fasering door vertraging woningbouw Teteringen. Per saldo in eindfase meer lokalen nodig.

10. Bijlage 4 Maatregelen MJP 2007-2016

Onderstaande tabel is het investeringsplan van dit MJP. De meeste maatregelen betreffen onderwijskundige vernieuwingen. De kolommen in de tabel dienen als volgt te worden geïnterpreteerd:

- capaciteit permanent na OKV: dit is de capaciteit van een school na toepassing van onderwijskundige vernieuwingen (OKV)
- Uitbreiding permanent: geeft de benodigde permanente uitbreidingen aan
- SB: schoolbestuur
- Jaar MJP: jaar van geplande aanbesteding (start uitvoering)
- Scenario 2 incl. OKV⁸: de maatregelen inclusief onderwijskundige vernieuwingen zoals in dit MJP begroot
- Opmerkingen: bijzonderheden, toelichtingen of bepaalde afspraken die met schoolbesturen zijn gemaakt.

De volgende uitvoeringsregels voor onderwijskundige vernieuwingen zijn van toepassing.

Bij de toekomstige aanvragen in de huisvesting (capaciteit) zal deze verhoging van m² automatisch deel uitmaken van die aanvraag.

Het normbedrag zal per school worden bepaald. Daarop zal het voorschot van de eerste tranche per school in mindering worden gebracht. Dit is de maximale vergoeding die verstrekt wordt. Aan de toekenning ligt een (onderbouwd) plan ten grondslag.

Specifiek voor het jaar 2008 is er niet alleen een relatie gelegd met uitbreidingen die in voorbereiding zijn, maar ook met voorzieningen, die uitgevoerd worden of zelfs afgerond zijn. In situaties dat schoolbesturen eigen middelen toegezegd of al ingezet hebben om extra ruimte voor OKV te realiseren, bestaat daardoor de mogelijkheid de eigen bijdrage met OKV middelen te verrekenen. Om te kunnen voldoen aan de noodzaak tot een aanvraag kan in die gevallen volstaan worden met een spoedaanvraag.

In alle situaties zal per geval beoordeeld worden in hoeverre de uitgaven passen onder de noemer onderwijskundige voorzieningen. Schoolbesturen kunnen schriftelijk een onderbouwd verzoek (plan + kostenoverzicht) indienen om de gelden voor OKV te verkrijgen.

⁸ De bedragen okv zijn – waar van toepassing – inclusief inrichting.

School	cap perm. na okv	uitbr perm.	uitbr tijd.	jaar MJP	sce 2 incl OKV	opmerkingen	OKV		
							okv	1e tranch	saldo okv
PROGNOSE 2007									
Apollo	8			2008	€ 16.331,56	OKV	€ 47.331,56	€ 31.000,00	€ 16.331,56
De Griffioen	31			2014	€ 379.935,74	OKV	€ 528.535,74	€ 148.600,00	€ 379.935,74
De Horizon	14			2016	€ 146.792,01	OKV	€ 212.992,01	€ 66.200,00	€ 146.792,01
Kievitsloop	16			2008	€ 118.546,38	OKV	€ 244.546,38	€ 126.000,00	€ 118.546,38
De Wildert	10			2008	€ 1.731,56	OKV	€ 47.331,56	€ 45.600,00	€ 1.731,56
Burgst	23			2008	€ 264.472,62	OKV	€ 433.872,62	€ 169.400,00	€ 264.472,62
De Driezwing	13			2013	€ 25.974,52	OKV	€ 86.774,52	€ 60.800,00	€ 25.974,52
Dr de Visser (nevenv)	7			2013	€ 16.331,56	OKV	€ 47.331,56	€ 31.000,00	€ 16.331,56
Hagehorst	8			2008	€ 75.506,08	OKV	€ 134.106,08	€ 58.600,00	€ 75.506,08
De Apollo, Vlierenbroek	7			2008	€ 8.422,81-	OKV tezamen met hfdloc.	€ 15.777,19	€ 24.200,00	€ 8.422,81-
De Hoogakker	17	3		2012	€ 212.809,50	handhaven schoolwoningen	€ 339.209,50	€ 126.400,00	€ 212.809,50
De Werft	16			2008	€ 7.174,52	OKV	€ 86.774,52	€ 79.600,00	€ 7.174,52
Wisselaar	12			2013	€ 55.063,12	OKV	€ 94.663,12	€ 39.600,00	€ 55.063,12
De Vlier	7			2009	€ 180.799,56	OKV	€ 47.331,56	€ 25.000,00	€ 22.331,56
Het Kievitsnest	11			2009	€ 63.863,12	OKV	€ 94.663,12	€ 30.800,00	€ 63.863,12
De Fontein (calandstr)	6			2008	€ 17.797,34	OKV	€ 70.997,34	€ 53.200,00	€ 17.797,34
John F. Kennedy	24	6		2009	€ 536.066,82	deels al op HPO 2007	€ 339.205,50	€ 103.800,00	€ 235.405,50
De Spoorzoeker	8	2		2011	€ 561.056,08	OKV en uitbreiding	€ 149.883,27	€ 32.400,00	€ 117.483,27
Rudolf Steiner	15			2008	€ 66.306,08	OKV	€ 134.106,08	€ 67.800,00	€ 66.306,08
De Liniedoorn	10			2008	€ 5.531,56	OKV	€ 47.331,56	€ 41.800,00	€ 5.531,56
Isl. Okba Ibnoe Nafi	9			2009	€ 103.306,08	OKV	€ 134.106,08	€ 30.800,00	€ 103.306,08
Westerhage	6				€ 3.291,26-	OKV tezamen met hoofdlocatie	€ 63.108,74	€ 66.400,00	€ 3.291,26-
De Eerste Rith	13	4		2011	€ 1.079.690,97		€ 228.796,20	€ 57.400,00	€ 171.396,20
Sinte Maerte	16			2011	€ 261.209,50	OKV	€ 339.209,50	€ 78.000,00	€ 261.209,50
De Vlier	5			2009	€ 77.551,71	OKV	€ 102.551,71	€ 25.000,00	€ 77.551,71
Basisschool Effen	4			2014	€ 57.597,34	OKV	€ 70.997,34	€ 13.400,00	€ 57.597,34
De Boomgaard	15			2011	€ 319.695,43	OKV	€ 418.095,43	€ 98.400,00	€ 319.695,43
De Weerijds	13			2014	€ 6.331,56	OKV	€ 47.331,56	€ 41.000,00	€ 6.331,56
De Keyersmolen	10			2009	€ 129.460,45	OKV	€ 165.660,45	€ 36.200,00	€ 129.460,45
De Spreekhoorn	33				€ -				
St. Joseph	20			2008	€ 173.969,20	gemaximeerd op 20 gr.	€ 228.769,20	€ 54.800,00	€ 173.969,20
Boeimeer	9			2008	€ 130.660,45	OKV	€ 165.660,45	€ 35.000,00	€ 130.660,45
Opb Montessorischool	19			2014	€ 32.728,90	OKV	€ 118.328,90	€ 85.600,00	€ 32.728,90
Petrus en Paulus	17			2008	€ 235.477,94	OKV	€ 291.877,94	€ 56.400,00	€ 235.477,94
Westerhage	15				€ -				
Weilust	17	5		2008	€ 1.163.666,27		€ 291.877,52	€ 83.200,00	€ 208.677,52
De Tweesprong	8			2011	€ 100.883,27	OKV	€ 149.883,27	€ 49.000,00	€ 100.883,27
De Leye	12				€ -		€ 62.000,00		
Zandberg	25	5		2012	€ 1.255.284,18	tijdelijke huisvesting (5 jr)	€ 418.095,43	€ 117.800,00	€ 300.295,43
Dirk van Veen	12			2008	€ 160.992,01	tezamen met voorzieningen BSO	€ 212.992,01	€ 52.000,00	€ 160.992,01
De Fontein (kangoeroestr)	8			2011	€ 78.885,93	OKV	€ 78.885,93	€ -	€ 78.885,93
De Schalm	17	5		2014	€ 2.561.556,20	optie vervangende nwb SO			
De Leye	16				€ -				
St. Liduina	53				€ -				
Laurentius	19	14		2008	€ 2.978.334,43	tezamen met Dr de Visser	€ 323.432,32	€ 96.200,00	€ 227.232,32
gymnastiek		2		2008	€ 1.522.882,22				
Dr. de Visser	11	2		2008	€ 580.787,64	tezamen met Laurentius	€ 197.214,83	€ 60.000,00	€ 137.214,83
De Berkenhof	39			2015	€ 2.550.308,46	stelpost voor verv. nieuwbouw			
Sensis Onderwijs Breda	14				€ -				
Jacinta	16			2009	€ 412.904,57	OKV	€ 260.323,57	€ 75.200,00	€ 185.123,57
De Burchtgaard	11			2014	€ 31.285,93	OKV	€ 78.885,93	€ 47.600,00	€ 31.285,93
Openluchtschool HPO 2004	9			2010	€ 9.519.666,00-	reeds beschikbaar			
De Wegwijzer	11	14	1	2010	€ 2.943.315,68	obv prognose > in 2004 gepland	€ 197.214,83	€ 43.000,00	€ 154.214,83
Helder Camara	8	15		2010	€ 3.991.803,53	obv prognose > in 2004 gepland	€ 149.883,27	€ 55.600,00	€ 94.283,27
De Springplank	4	17		2010	€ 4.981.946,19	obv prognose > in 2004 gepland	€ 86.774,52	€ 40.800,00	€ 45.974,52
De Spindel	20	6	2	2013	€ 1.604.950,88		€ 339.209,50	€ 93.000,00	€ 246.209,50
De Toermalijn	16	5	2	2013	€ 1.400.770,16		€ 276.100,76	€ 63.600,00	€ 212.500,76
Klokkebei	12			2008	€ 166.192,01	OKV	€ 212.992,01	€ 46.800,00	€ 166.192,01
De Rosmolen	10			2008	€ 43.863,12	OKV	€ 94.663,12	€ 50.800,00	€ 43.863,12

2007	€ 5.842.792,59
2008	€ 7.914.845,19
2009	€ 1.580.089,90
2010	€ 2.581.736,94
2007-2010	€ 17.919.464,62

2011	€ 2.650.719,66
2012	€ 1.661.013,25
2013	€ 3.598.633,33
2014	€ 3.648.594,44
2015	€ 3.107.303,22
2016	€ 183.323,11
2011-2016	€ 14.849.587,00

2007-2016	€ 32.769.051,62
------------------	------------------------

11. Bijlage 5 Reactie schoolbesturen

In 2007 is door een delegatie van de PO en SO scholen met de gemeente Breda gesproken over het MJP 2007-2016. Als schoolbesturen kunnen we ons vinden in het bereikte resultaat. We hechten er echter ook aan een toelichting te geven op deze resultaten.

Binnen de financiële kaders die vanuit de gemeente gesteld zijn, is in constructief overleg gezocht naar compromissen en oplossingen die voor alle betrokken partijen acceptabele resultaten opleveren. De overgang naar een tienjarenplan, waarbij wederzijdse commitments op langere termijn aangegaan kunnen worden, is een zeer welkome verbetering.

Ook het belang van realistisch plannen en het werken met jaarschijven, waardoor voorkomen kan worden dat weliswaar toegezegde gelden niet op korte termijn resulteren in concrete nieuwbouw en uitbreiding, is in de nieuwe MJP erkend en verwerkt. In de huidige praktijk zijn langdurige vertragingen door bouwvergunning-, MER- en planontwikkelingprocedures een veel voorkomend fenomeen. Onder de huidige werkwijze leidt dit tot grote frustraties van zowel de school, waarvan de uitbreiding/nieuwbouw vertraagd wordt, als van de school waarvan bouwwerkzaamheden niet versneld kunnen worden door het kapitaalbeslag van de vertraagde projecten.

Echter, het ambitieniveau dat we als schoolbesturen en gemeente hebben, is met dit MJP niet bereikt. Binnen de financiële kaders die gesteld zijn, is het niet mogelijk gebleken het zowel door de gemeente als schoolbesturen geambieerde scenario 3 te realiseren. We zien daarom met name op de volgende onderwerpen knelpunten:

- De inzet van financiële middelen is in het MJP gericht op uitbreiding van capaciteit en verbetering van de functionaliteit van de schoolgebouwen. Naar onze mening is er nog onvoldoende aandacht voor de eindigheid van de levensduur van een schoolgebouw. Breda beschikt nog over vele schoolgebouwen, die in de jaren '60 en de jaren daarvoor gebouwd zijn. Naast toenemende exploitatie- en onderhoudskosten en een gebrekkige uitstraling is ook de aansluiting met binnenklimaat- en milieueisen voor deze gebouwen een steeds grotere bron van zorg.
- In dit MJP is geen rekening gehouden met een nieuwe ontwikkeling als Passend Onderwijs. In de periode 2010-2012 zullen basisscholen worden geconfronteerd met de verantwoordelijkheid voor een adequate zorg van al haar leerlingen. Zonder twijfel kan worden gesteld, dat dit van invloed zal zijn op de huisvesting van basisscholen. Over de wijze waarop dit van invloed is, kan nu nog niets worden gezegd. In financiële zin is in dit MJP dan ook nog geen kwantificering opgenomen.
- De huidige prijsstijging van bouwkosten is groter dan de toegepaste indexering. Ook ijlt de landelijke vergoedingsnorm na op deze kostenstijgingen. We realiseren ons, dat het niet mogelijk is om over de periode 2007-2016 de marktontwikkeling nauwkeurig te schatten. Indien de huidige trend zich doorzet zal het gedefinieerde risicobudget ontoereikend zijn.

- Voor scholen als Mytyschool de Schalm en REC-4 de Berkenhof wordt de noodzaak tot een echt structurele oplossing door alle partijen herkend. Deze is echter niet in het voorliggende MJP gerealiseerd. Naast een huisvestingvraagstuk is het hierbij echter ook belangrijk een goede inhoudelijke oplossing te vinden, die ook rekening houdt met onderwijskundige veranderingen als bijvoorbeeld de invoering van Passend Onderwijs
- We benadrukken het belang van het herzien van de huidige planontwikkelingprocedures met name ook waar het gaat om bestemmingsplan-, welstands- en bouwtechnische toetsen. In onze visie zijn er mogelijkheden tot verkorting van deze procedures met behoud van kwaliteit en wettelijke vereisten. Dit zal naast een versnelling in de realisering van bouwprojecten ook het realiteitsgehalte van planningen sterk vergroten.

Onze inzet zal zijn om in de komende jaren, met het MJP 2007-2016 als basis, en voortbordurend op de samenwerking met de Gemeente Breda van de afgelopen maanden, toch mogelijkheden te vinden ons gezamenlijke hogere ambitieniveau te realiseren. We denken door het nauwer te betrekken van andere partijen als woningbouwverenigingen, zorgaanbieders, kinderopvangorganisaties, projectontwikkelaars en anderen, nieuwe financieringswegen te vinden ter financiering van deze ambities voor niet alleen de school, maar ook de directe omgeving daarvan. Ook het inzetten van herontwikkelingsgelden zal hierbij een grote rol kunnen spelen.

Scholen Primair en Speciaal Onderwijs Breda

- INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda
- Stichting Nutsscholen Breda
- Openbaar Primair Onderwijs Breda
- Stichting PCPO Midden-Brabant
- Stichting Katholiek Onderwijs Ginneken
- Stichting Katholiek Onderwijs Bavel